

vis. Frakendelse af retten til at drive virksomhed på miljøområdet kan i disse tilfælde ske i medfør af straffelovens § 79.

Retten til at drive anden virksomhed end den virksomhed, der kræver særlig offentlig autorisation – f.eks. forurenende virksomhed, jf. miljøbeskyttelsesloven kap. 5 – kan frakendes efter § 79, stk. 2, hvis der dømmes for et strafbart forhold, der begrundes »en nærliggende fare for misbrug af stillingen«, og der i øvrigt »er særlige omstændigheder«, der taler for frakendelsen. Betingelserne for anvendelse af § 79, stk. 2 er således særdeles strenge.

Under revisionen af miljøbeskyttelsesloven i 1991 blev der stillet forslag om at indsætte en bestemmelse om rettighedsfrakendelse i loven. Bestemmelsen udgik imidlertid af lovforslaget under henvisning til de gældende regler i straffeloven om rettighedsfrakendelse i straffeloven. Man har efterfølgende i enkelte tilfælde forsøgt at anvende straffelovens regler om rettighedsfrakendelse uden at have fået medhold heri.

Der er behov for en bestemmelse i miljøbeskyttelsesloven om frakendelse af retten til at drive forurenende virksomhed efter nogle kriterier, der er mindre restriktive end straffelovens regler. Der er visse typer af miljølovovertredelser, der er så grove, at det af hensyn til miljøet findes nødvendigt, at de pågældende lovovertredere fratages enhver mulighed for fremover at drive forurenende virksomhed.

Der findes på en række særlovsområder – f.eks. i lejeloven og dyreværnsloven bestemmelser, der fastlægger mere detaljerede kriterier for, hvornår og hvordan rettighedsfrakendelse kan ske. Udgangspunktet er, at rettighedsfrakendelse efter særlovgivning sker efter en mindre streng «forsvarlighedsvurdering» end straffelovens «farevurdering».

Den foreslåede bestemmelse vil supplere den foreslåede administrative adgang til at nægte eller tilbagekalde kap. 5-godkendelser. Samtidig vil bestemmelsen omfatte ikke-godkendelsespligtige virksomhed, der ikke er omfattet af det administrative system om forudgående godkendelse.

3. Lovforslagets miljømæssige konsekvenser

Det er det overordnede formål med lovforslaget at sikre mere lov og orden på miljøområdet. Det tilsigtes på denne måde, at der sker en begrænsning i antallet af større forureningsager. Set helt overordnet må forslaget forventes at have positive miljømæssige konsekvenser. Et bedre miljøtilsyn indebærer endvidere bedre muligheder for at opdage og sanktionere overtrædelser på et tidligere tidspunkt, forinden de udvikler sig til ressourcetrævende forureningsager. En øget og forbedret tilsynsindsats vil således have

en vis forebyggende virkning. Endvidere er det Miljø- og Energiministeriets vurdering, at øget vejledning til virksomheder og en øget tilsynsfrekvens for tilsynsmyndighederne kan indebære, at der opstår færre sager om forurening.

4. Lovforslagets erhvervsøkonomiske konsekvenser

Det er som ovenfor nævnt lovforslagets overordnede formål at sikre bedre håndhævelse af miljølovgivningen. Konsekvensen heraf kan blive, at enkelte nye listevirksomheder ikke kan opnå tilladelse til at starte forurenende virksomhed, at enkelte virksomheder ikke kan opnå tilladelse til væsentlig udvidelse/ændring af virksomheden eller at en sådan kun kan ske på særlige vilkår, samt at eksisterende virksomheder kan blive mødt med nye vilkår for fortsat drift eller godkendelsen helt tilbagekaldes. Det er anslået, at højst 25-30 personer/selskaber om året vil miste miljøansvarlighed og dermed blive omfattet af de nye regler.

Forslaget har således erhvervsøkonomiske konsekvenser for de få virksomheder, der på grund af mistet miljøansvarlighed vil blive berørt af de nye regler, idet lukning, sikkerhedsstillelse eller ekstern kontrol betalt af virksomheden kan komme på tale. Omvendt vil inddragelse af miljøansvarlighed som nyt kriterium ved behandlingen af kap. 5-sager sikre, at de virksomheder, som ved tilsidesættelse af hensyn til miljøet og overtrædelse af miljølovgivningen opnår en økonomisk og konkurrencemæssig fordel, ikke kan fortsætte hermed. Forslaget kan således give en mere fair erhvervsmæssig konkurrence, og samlet set er det Miljø- og Energiministeriets vurdering, at forslaget ikke får nogen væsentlige konsekvenser på det erhvervsøkonomiske område.

5. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Der forventes ingen statsfinansielle konsekvenser af lovforslaget. Lovforslaget giver ikke anledning til kompensation til kommuner og amtskommuner, idet lovforslaget ikke forventes at medføre nettostigning i udgifterne for tilsyns- og godkendelsesmyndighederne. Tværtimod må det forventes at medføre besparelser for de decentrale miljømyndigheder, idet de får mulighed for at gribe ind over for ressourcetrævende virksomheder på et langt tidligere tidspunkt og derved reducere den administrative belastning, en virksomhed med miljøproblemer kan være for myndigheden og i sidste ende reducere risikoen for eventuelle oprydningsudgifter.

Inddragelse af miljøansvarlighed som kriterium ved kommuners og amters behandling af kap. 5-god-